

PRISIJUNGIMO INSTRUKCIJA PRIE RATO KREDITO UNIJOS INTERNETINĖS BANKININKYSTĖS SISTEMOS *i.RATO*

TURIN	IYS
-------	-----

1. TECHNINIAI REIKALAVIMAI SISTEMAI	.2
2. DARBO PRADŽIA	.2
2.1 Prisijungimas prie internetinės bankininkystės <i>i.RATO</i>	.2
2.1.1 Prisijungimas SMS kodu	.2
2.1.2. Prisijungimas slaptažodžių generatoriaus pagalba	.5
2.1.3. Prisijungimas mobiliuoju parašu	.7
2.1.4. Prisijungimas "SMART-ID" kvalifikuotu parašu	.8
2.1.5. Prisijungimas per mobiliąją RATO programėlę	.9
2.1.6. Jei negalite prisijungti	11

1. TECHNINIAI REIKALAVIMAI SISTEMAI

Internetinės bankininkystės naudotojui, norinčiam atlikti operacijas internetinėje bankininkystėje, yra būtina turėti:

- ✓ Interneto ryšį;
- Interneto naršyklės, kuria jungsis "Google Chrome", "Microsoft Edge", "Safari" arba "Firefox" naujausią versiją.

2. DARBO PRADŽIA

2.1. PRISIJUNGIMAS PRIE INTERNETINĖS BANKININKYSTĖS *i.RATO*.

Prie internetinės bankininkystės (toliau – IB) galima prisijungti per unijos internetinį puslapį <u>www.rato.lt</u>, arba naršyklės adreso laukelyje suvedus <u>https://i.rato.lt/ib/</u>, taip pat per mobiliąją RATO programėlę. Prisijungimas prie *i.RATO* sistemos galimas šiais būdais:

- SMS kodu;
- Slaptažodžių generatoriaus pagalba;
- Mobiliuoju parašu;
- "Smart-ID" kvalifikuotu parašu (toliau Smart-ID).

2.1.1. PRISIJUNGIMAS PRIE SISTEMOS *i.RATO* SMS kodu.

2.1.1.1. Interneto naršyklės lange įveskite adresą <u>https://i.rato.lt/ib/</u>, arba junkitės per unijos internetinį puslapį <u>www.rato.lt</u> ir paspauskite *i.RATO*.

2.1.1.2. Atsidariusiame prisijungimo prie IB lange atlikite tokius veiksmus:

a) Jungiantis pirmą kartą spauskite Jungiuosi pirmą kartą:

Na	audotojo vardas:]		?
	Slaptažodis:			
			Pamiršau slaptz	ažodį 🕐

Atsidaro sekantis langas, kuriame suveskite Naudotojo vardą iš Elektroninių paslaugų teikimo sutarties (toliau – Sutartis) 2.1. punkto:

Žingsnis 1 iš 3 Prisijungima	as su pirminiu slaptažodžiu
Naudotoio vardas:	
	τĘSTI

Paspauskite **TĘSTI** ir laukite laikinojo slaptažodžio, kurį turite gauti SMS žinute į savo mobilųjį telefoną, kurio numeris yra nurodytas Sutarties 1.2. p. Laikinąjį slaptažodį suveskite nurodytame lange **SLAPTAŽODIS**, po to paspauskite **TĘSTI**:

Δ	Slaptažodis išsiųstas sekmingai.
gsnis	2 iš 3
	Prisijungimas su pirminiu slaptažodžiu
	Slaptažodis išsiųstas 370
	telefono nr.
6	Charles and the second second
	Siaptazodis:
	Siusti nauja slaptažodi

Sekantis žingsnis – prisijungimo pasirašymas. Paspauskite SIŲSTI SMS:

Saugumo priemonė:	SMS parašas	~
GSM telefono Nr. 370	6	
SIŲSTI SMS		

Kodą, gautą SMS žinute, suveskite nurodytame lange ir spauskite **JVESTI**:

Saugumo priemonė:	SMS parašas	~
Įveskite kodą		
Kodas:		
ĮVESTI	SMS SIUNTIMO INFORI	масіја

Kitas žingsnis – reikia sukurti nuolatinį slaptažodį ir jį pakartoti. Po to spauskite **KEISTI**. Sukurtas slaptažodis gali būti raidžių, skaičių ar ženklų derinys ir ne mažesnis nei 6 simboliai:

RÁTO				
i Saugumui užtikrint	i būtina pakeisti dabartinį prisijur	ngimo slaptažodį.		
Pakeiskite prisijungimo	slaptažodį			
Naujas slaptažodis:				
Pakartokite slaptažodį:	KEISTI			

Praėję visus prisijungimo žingsnius, pateksite į savo internetinės bankininkystės puslapį:

b) Jungiantis ne pirmą kartą, pirminiame prisijungimo lange reikia suvesti Naudotojo vardą ir savo sukurtą slaptažodį:

Sveiki atvykę į I.RA	ATO - Jūsų Uniją internete!
Naudotojo vardas:	
Slaptažodis:	Pamiršau slaptažodj 💿
<u>Jungiuosi pirmą</u>	karta PRISIJUNGTI

Po to pasirašyti prisijungimo kodu, gautu SMS žinute į savo mobilųjį telefoną:

Saugumo priemonė:	SMS parašas	~
G5M telefono Nr. 370	36	
SIŲSTI SMS		
Saugumo priemonė:	SMS parašas	~
Įveskite kodą		
Kodas:		
ĮVESTI	SMS SIUNTIMO INFOR	MACIJA

Praėję visus prisijungimo žingsnius, pateksite į savo internetinės bankininkystės puslapį. Operacijų pasirašymas vyksta kodu gautu SMS žinute.

2.1.2. PRISIJUNGIMAS PRIE SISTEMOS *i.RATO* slaptažodžių generatoriaus pagalba.

Slaptažodžių generatorius – tai aukščiausius saugumo reikalavimus atitinkantis įrenginys, kuris generuoja vienkartinius skaitmenimis išreiškiamus slaptažodžius. Jums jungiantis prie *i.RATO*, jis kiekvieną kartą sukuria naują slaptažodį. Slaptažodžių generatorius yra apsaugotas PIN kodu (4 skirtingų skaičių kombinacija), kurį žino tik generatoriaus savininkas.

2.1.2.1. Kaip aktyvinti slaptažodžių generatorių?

2.1.2.1.1. Jeigu pirmą kartą įjungiate slaptažodžių generatorių (toliau – Generatorius), spauskite apatinėje klaviatūros dalyje esantį įjungimo ir išjungimo mygtuką ◀.

2.1.2.1.2. Ekrane atsiranda užrašas **NEW PIN**, įveskite savo sugalvotą 4 skaičių PIN kodą (PIN kodas negali būti skaičių seka, pvz. 1234, arba negali susidaryti iš vienodų skaičių, pvz.: 3333).

2.1.2.1.3. Ekrane atsiranda užrašas **PIN CONF**, pakartotinai įveskite Jūsų sugalvotą 4 skaitmenų PIN kodą.

2.1.2.1.4. Šį PIN kodą įsiminkite, nes tai bus Jūsų nuolatinis generatoriaus atrakinimo slaptažodis — jį turėsite įvesti kiekvieną kartą, kai jungsitės prie internetinės bankininkystės *i.RATO*. Įvedus teisingą PIN, ekrane atsiranda 6 brūkšneliai.

Po to išjunkite generatorių išjungimo mygtuku ◀.

2.1.2.2. Pirmiausiai atlikite visus veiksmus, aprašytus šios instrukcijos 2.1.1. punkte iki prisijungimo pasirašymo momento. Toliau įjunkite Generatorių, suveskite PIN kodą ir vietoje 6 brūkšnelių įrašykite **Klausimą**, išreikštą skaitmenimis, kurį pamatysite kompiuterio ekrane. Generatorius sugeneruos kitą šešiaženklį kodą, kurį reikia suvesti nurodytame lange **Atsakymas** ir spausti **ĮVESTI**.

Saugumo prie	emonė:	Slaptažodžių g	eneratorius	~
Klausimas:	167168			
Atsakymas:	•••••	•		
(ĮVESTI		

Praėję visus prisijungimo žingsnius, pateksite į savo internetinės bankininkystės puslapį. Operacijų pasirašymas slaptažodžio generatoriaus pagalba vyksta analogiškai kaip ir prisijungimo pasirašymas.

2.1.3. PRISIJUNGIMAS PRIE SISTEMOS *i.RATO* MOBILIUOJU PARAŠU

Pirmiausiai atlikite veiksmus, aprašytus šios instrukcijos 2.1.1. punkte iki prisijungimo pasirašymo momento. Toliau pasirinkite vartotojo identifikavimo būdą. Kadangi jungsitės naudodami mobilųjį el. parašą, pasirinkite punktą saugumo priemonė **Mobilus parašas (LT)** ir įveskite telefono, kurio pagalba pasirašysite mobiliuoju parašu, numerį (formatas +370xxxxxxx, arba 370xxxxxxx). Paspauskite mygtuką **PATVIRTINTI:**

Saugumo prier	nonė: Mobilus parašas (LT)	\sim
Telefono numeris:	370	
	PATVIRTINTI GRĮŽTI	
Saugumo priemonė:	Mobilus parašas (LT)	
	Telefono numeris: 370	
Prašome patikrinti pateiktą	numerį savo telefone: 4336	
	02:37	
	ATŠAUKTI	

Mobiliojo telefono ekrane atsiradus pranešimui:

RATO kredito unija Jungimasis prie i.Banko Patvirtinimo kodas – XXXX Prisijungti?

- įsitikinkite, kad mobiliojo telefono ekrane rodomas keturių skaitmenų numeris (XXXX) sutampa su keturių skaitmenų numeriu (XXXX), kurį matote interneto naršyklės lange;
- jei jie sutampa, patvirtinkite kodą mobiliajame telefone paspausdami patvirtinimo mygtuką, jei nesutampa nutraukite prisijungimą.

Patvirtinus keturių skaitmenų numerį, mobiliojo telefono ekrane pasirodo prašymas įvesti mobiliojo el. parašo sPIN1 kodą. Įvedę teisingą sPIN1 kodą (bandymų skaičius ribotas!), prisijungsite prie *i.RATO*.

Operacijų pasirašymas (tvirtinimas) naudojant mobilųjį el. parašą vyksta analogiškai kaip ir prisijungimo pasirašymas tik siunčiant sPIN2 kodą.

2.1.4. PRISIJUNGIMAS PRIE SISTEMOS I.RATO SU SMART-ID

Pirmiausiai atlikite veiksmus, aprašytus šios instrukcijos 2.1.1. punkte iki prisijungimo pasirašymo momento. Toliau pasirinkite vartotojo identifikavimo būdą. Kadangi jungsitės naudojant kvalifikuotą "Smart-ID" parašą, pasirinkite punktą saugumo priemonė **Smart-ID**:

Saugumo priemonė:	Smart-ID	~
Prašome patikrinti pateiktą kontrolinį kodą sa	vo telefone: 4032	
	00:54	
	PATVIRTINTI	GRĮŽTI
	PAIVIRTINT	GRĮZII

- įsitikinkite, kad mobiliojo telefono ekrane rodomas keturių skaitmenų kontrolinis kodas (XXXX) sutampa su kontroliniu kodu, kurį matote interneto naršyklės lange;
- jei jie sutampa, įveskite savo mobiliojo telefono ekrane PIN1 kodą, jei nesutampa atšaukite prisijungimą.

Įvedę teisingą PIN1 kodą, prisijungsite prie *i.RATO*.

Operacijų pasirašymas (tvirtinimas) naudojant Smart-ID vyksta analogiškai kaip ir prisijungimo pasirašymas tik suvedant PIN2 kodą.

2.1.5. PRISIJUNGIMAS PER MOBILIĄJĄ RATO PROGRAMĖLĘ

Unijos klientai programėlę gali atsiųsti į savo mobiliuosius įrenginius iš <u>"Google Play" ("Android")</u> ir <u>"Apple</u> <u>Store" ("iOS")</u> parduotuvių.

Jungtis prie *i.RATO* per mobiliąją aplikaciją gali tie RATO kredito unijos nariai, kurie yra sudarę internetinės bankininkystės sutartį, kai yra atliktas pirminis prisijungimas per unijos internetinį puslapį <u>www.rato.lt</u> ir sukurtas nuolatinis prisijungimo slaptažodis.

2.1.5.1. Pirmas prisijungimas. Prisijungti prie mokėjimo programėlės turite su tuo pačiu naudotojo vardu ir slaptažodžiu kaip ir prie RATO internetinės bankininkystės. Pirmą kartą prisijungiant reikia suvesti interneto banko prisijungimo kodą, slaptažodį ir prisijungti naudojant e. parašą arba išsiunčiant SMS:

RÁTO	Smart ID
SMS Smart ID Mobilusis parašas	Patvirtinkite numerį
Naudotojo vardas	7800
Slaptažodis	Rodomas patikros kodas išsiųstas į jūsų Smart ID programėlę. Jeigu kodas jūsų mobiliajame telefone sutampa su ekrane rodomu kodu, patvirtinkite užklausą telefone įvesdami reikiamą PIN kodą.
Prisijungti	
www.rato.lt	Atšaukti

Pirmojo prisijungimo metu unijos programėlė prašo sukurti unikalų keturių skaitmenų PIN kodą, kurį vartotojai naudos ir ateityje, arba pasiūlo naudoti piršto atspaudo atpažinimo funkciją:

2.1.5.2. Programėlės funkcijos. Mobilioji unijos programėlė skirta pagrindinėms finansinėms paslaugoms: mokėjimo pavedimams atlikti, gaunamoms sumoms bei sąskaitų likučiui tikrinti. Vartotojų patogumui galima turėti kelis prisijungimo vardus – kaip privataus asmens ir kaip verslo įmonės atstovo. Programėlę galima atsisiųsti į kelis įrenginius.

2.1.6. JEI NEGALITE PRISIJUNGTI

Ką daryti, jei

a) pamiršote *i.RATO* slaptažodį, arba

b) matote užrašą "Vartotojas neaktyvus":

Svei	ki atvykę į I.R	ATO - J	Jūsų Uni	ją inter	nete!
	Vartotojas:				?
	Slaptažodis:				
			Pami	ršau slaptažod	i
	Jungiuosi pirmi	<u>ą kartą</u>	PRIŠIJU	JNGTI	
Vart Svei	^{otojas neaktyvus.} ki atvykę į I.R	ATO - J	Jūsų Uni	ją inter	nete!
Vart Svei	^{otojas neaktyvus.} ki atvykę į I.R Vartotojas:	ATO	Jūsų Uni	ją inter	nete!
Vart Svei	otojas neaktyvus. ki atvykę į I.R Vartotojas: Slaptažodis:	ATO	Jūsų Uni	ją inter	nete!

a) Paspauskite Pamiršau slaptažodį:

Vartotojas:	0
, and opast	
Slaptažodis:	
	Pamiršau slaptažodį

Atsidaro sekantis langas, jame suveskite Naudotojo vardą ir savo el. pašto adresą, kuris nurodytas Elektroninių paslaugų teikimo sutartyje ir paspauskite **ATSTATYTI SLAPTAŽODĮ:**

Naudotojo vardas:	lorėdami iš naujo atstatyti vartotojo ID ir I	savo IB vartotojo slaptažodį, įveskite IB B vartotojo el. pašto adresa
	Naudotojo vardas:	
El. pašto adresas:	El. pašto adresas:	

Į Jūsų el. paštą bus išsiųstas el. laiškas su instrukcija, o ekrane pamatysite pranešimą, kad el. laiškas buvo išsiųstas:

Atstatyti slaptažodį Norėdami iš naujo atstatyti savo IB vartotojo slaptažodį, įveskite IB vartotojo ID ir IB vartotojo el. pašto adresą
El. laiškas su instrukcija buvo išsiųstas.
Naudotojo vardas:
El. pašto adresas:
ATSTATYTI SLAPTAŽODĮ <u>Grįžti</u>

Paspaudus nuorodą, esančią el. laiške, atsidarys langas, kuriame reikės suvesti naują slaptažodį ir jį pakartoti bei paspausti **PAKEISTI SLAPTAŽODĮ**. Sistema praneš, kai slaptažodis bus pakeistas sėkmingai:

Atstat	tyti slaptažodį:	
Įveskite naują	slaptažodį ir patvirtinkite:	
Naujas slaptažodis:	•••••	
Pakartokite slaptažodį:	••••••	
	PAKEISTI SLAPTAŽODĮ Grįžti	

Slaptažodis buvo sėkming	gai pakeistas.
Sveiki atvykę į I.R.	ATO - Jūsų Uniją internete!
Vartotojas:	
Slaptažodis:	
	Pamiršau slaptažodį
<u>Jungiuosi pirma</u>	<u>a karta</u> PRISIJUNGTI

- b) Saugumui užtikrinti sistema blokuoja prisijungimą prie internetinės bankininkystės *i.RATO*, jei Jūs tris kartus:
 - įvedėte tik prisijungimo kodą;
 - klaidingai įvedėte nuolatinį slaptažodį;
 - klaidingai įvedėte kodą gautą SMS žinute arba slaptažodžių generatoriaus kodą;
 - nepatvirtinote mobilaus arba "Smart-ID" parašo.

Atblokuoti prieigą prie internetinės bankininkystės *i.RATO*, galite šiais būdais:

Skambinkite (I-IV: 8:00-17:00, V: 8:00-16:00) tel. +370 5 215 7399 arba atvykite į Unijos klientų aptarnavimo skyrių adresu J. Jasinskio g. 14a, LT-01112 Vilnius.

Ką daryti surinkus neteisingą Generatoriaus PIN kodą?

Kai surenkate 5 kartus neteisingą kodą, generatoriaus ekrane atsiranda FAIL n. Šios "n" reikšmė rodo, kiek kartų jau suklydote rinkdami PIN:

- jei mažiau už 5 (n<5), vėl paspauskite generatoriaus įjungimo mygtuką ir įveskite teisingą kodą;
- jei esate suklydę 5 kartus (n=5), generatorius savaime užsiblokuoja.

Kaip panaikinti generatoriaus blokavimą?

Jei generatoriaus ekrane visą laiką matote tą patį aštuonženklį kodą (kol generatoriaus neatblokuos), generatorius yra užblokuotas. Panaikinti generatoriaus blokavimą gali tik unijos darbuotojas, todėl Jums reikės atvykti į Unijos klientų aptarnavimo skyrių. Būtina turėti asmens tapatybės dokumentą.